

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 151/14

Λουξεμβούργο, 13 Νοεμβρίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση T-481/11
Ισπανία κατά Επιτροπής

Η Επιτροπή ορθώς θέσπισε υποχρέωση επισημάνσεως των εσπεριδοειδών που μετά τη συγκομιδή έχουν υποστεί επεξεργασία με συντηρητικά ή λοιπές χημικές ουσίες

Η υποχρέωση αυτή, που διασφαλίζει ενιαίο και υψηλό επίπεδο προστασίας για τους καταναλωτές εντός και εκτός της Ένωσης, δεν εισάγει δυσμενείς διακρίσεις

Διάταξη του δικαίου της Ένωσης για την εμπορία των εσπεριδοειδών (λεμονιών, μανταρινιών και πορτοκαλιών)¹ ορίζει ότι οι συσκευασίες των φρούτων αυτών πρέπει να φέρουν επισήμανση η οποία αναγράφει τα συντηρητικά και τις λοιπές χημικές ουσίες που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά την επεξεργασία μετά την συγκομιδή, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση². Με την έκδοση της διατάξεως αυτής η Επιτροπή θέλησε να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης για τα πρόσθετα τροφίμων. Για τον σκοπό αυτόν απέκλινε από ένα πρότυπο εμπορίας³ που έχει υιοθετήσει η UNECE⁴, κατά το οποίο η αναγραφή των ενδείξεων αυτών είναι προαιρετική (δεδομένου ότι η αναγραφή ενδείξεως για τα συντηρητικά ή άλλες χημικές ουσίες που έχουν χρησιμοποιηθεί είναι υποχρεωτική μόνον εφόσον την απαιτούσε η νομοθεσία του κράτους εισαγωγής).

Η Ισπανία άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ζητώντας την ακύρωση της εν λόγω διατάξεως.

Με τη σημερινή του απόφαση **το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της Ισπανίας.**

Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, καταρχάς, ότι **η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να υιοθετήσει στο επίπεδο της Ένωσης πρότυπο εμπορίας για τα εσπεριδοειδή όμοιο με το πρότυπο UNECE.** Πράγματι, παρόλο που κατά την έκδοση προτύπων εμπορίας για ένα ή περισσότερα προϊόντα η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων στοιχείων, τα πρότυπα που υιοθετούνται στο πλαίσιο της UNECE, δεν υποχρεούται πάντως να μεταφέρει κατά λέξη το αντίστοιχο πρότυπο της UNECE.

Η Ισπανία προσάπτει στην Επιτροπή ότι παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και της απαγορεύσεως των διακρίσεων μεταξύ παραγωγών. Επισημαίνει ότι η επίμαχη υποχρέωση επισημάνσεως ισχύει μόνο για τους παραγωγούς εσπεριδοειδών, μολονότι και άλλα φρούτα υφίστανται επεξεργασία μετά τη συγκομιδή, με ποικίλες ουσίες. Αυτό, κατά την Ισπανία συνεπάγεται διάκριση που δεν είναι αντικειμενικά δικαιολογημένη. Η Ισπανία προσθέτει ότι η υποχρεωτική επισήμανση θα μπορούσε να δημιουργήσει στον καταναλωτή την εντύπωση ότι τα εσπεριδοειδή είναι τα μόνα φρούτα που τυγχάνουν επεξεργασίας με χημικές ουσίες μετά τη

¹ Οι φράπες, τα γκρέιπφρουτ και τα γλυκολέμονα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω προτύπου εμπορίας. Η εξαίρεση αυτή δικαιολογείται, ιδίως, από τις περιορισμένες πωλήσεις των φρούτων αυτών στην Ευρώπη.

² Μέρος Β 2, σημείο VI Δ, πέμπτη περίπτωση, του παραρτήματος I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 543/2011 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των σπυροκηπευτικών και των μεταποιημένων σπυροκηπευτικών (ΕΕ L 157, σ. 1). Ο κανονισμός 1234/2007 («ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») αφορά την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών και ειδικές διατάξεις για ορισμένα γεωργικά προϊόντα.

³ Πρότυπο UNECE FFV 14 για την εμπορία και τον έλεγχο της εμπορικής ποιότητας των εσπεριδοειδών.

⁴ Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη. Σήμερα μετέχουν σε αυτή 56 κράτη της Ευρώπης (περιλαμβανομένων όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), της Κοινοπολιτείας Ανεξάρτητων Κρατών και της Βόρειας Αμερικής. Στο πλαίσιο της UNECE λειτουργεί η ομάδα εργασίας για τις προδιαγραφές ποιότητας των γεωργικών προϊόντων, η οποία είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για τον καθορισμό κοινών προτύπων για τα ευπαθή προϊόντα.

συγκομιδή τους, ζημιώνοντας την εμπορία και την κατανάλωση των φρούτων αυτών και θέτοντάς τα σε δυσμενή ανταγωνιστική θέση.

Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, επ' αυτού, ότι ο σκοπός που υπηρετεί η υποχρεωτική επισήμανση είναι να εξασφαλίσει καλύτερη πληροφόρηση στους καταναλωτές των εσπεριδοειδών τα οποία αφορά, εφιστώντας την προσοχή τους στο γεγονός ότι τα φρούτα αυτά έχουν υποστεί μετά τη συγκομιδή τους επεξεργασία με συντηρητικά ή άλλες χημικές ουσίες, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση. Αυτό είναι απαραίτητο, διότι τα εσπεριδοειδή παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες ως προς το ζήτημα της επεξεργασίας μετά τη συγκομιδή. Πράγματι, κατά γενικό κανόνα, ο φλοιός των εσπεριδοειδών δεν καταναλώνεται με τη σάρκα, αλλά απορρίπτεται, όπως συμβαίνει και με άλλα φρούτα (μπανάνες, καρπούζια, πεπόνια). Ωστόσο, ο φλοιός των εσπεριδοειδών έχει ειδική μαγειρική χρήση, δεδομένου ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παρασκευή μαρμελάδων και λικέρ (όπως το λιμοντσέλο) ή για να αρωματίσει μαγειρικά παρασκευάσματα όπως τα μπισκότα και οι σούπες. **Όσον αφορά τον σκοπό της πληροφόρησης των καταναλωτών για τις ουσίες που χρησιμοποιούνται κατά την επεξεργασία μετά τη συγκομιδή, οι παραγωγοί εσπεριδοειδών βρίσκονται, επομένως, σε διαφορετική κατάσταση από τους παραγωγούς άλλων οπωροκηπευτικών. Κατά συνέπεια, δεν έχει παραβιαστεί η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και της απαγορεύσεως των διακρίσεων.**

Κατά την Ισπανία η υποχρέωση επισήμανσεως αφορά μια συγκεκριμένη ουσία, την ορθοφαινυλοφαινόλη, και το άλας του νατρίου της ουσίας αυτής, το οποίο ονομάζεται «ορθοφαινυλοφαινικό νάτριο» (OPP). Η ουσία αυτή χρησιμοποιείται τόσο ως συντηρητικό φρούτων όσο και για την απολύμανση αποθηκών. Η Ισπανία υποστηρίζει ότι οι προϋποθέσεις επισήμανσεως που αφορούν το OPP έπρεπε να καθοριστούν στο πλαίσιο της νομοθεσίας για τα φυτοφάρμακα. Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει το επιχείρημα αυτό, υπογραμμίζοντας ότι η Επιτροπή έλαβε, απλώς, υπόψη τη βούληση του νομοθέτη της Ένωσης να θεσπίσει υποχρέωση επισήμανσεως για τα τρόφιμα που υπόκεινται σε επεξεργασία με την εν λόγω ουσία.

Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι δεν παραβιάστηκε ούτε η αρχή της αναλογικότητας. Πράγματι, για το σύνολο, σχεδόν, των οπωροκηπευτικών υπάρχουν ειδικές ετικέτες που δηλώνουν ότι αυτά προέρχονται από βιολογική καλλιέργεια και ότι δεν έχουν υποστεί επεξεργασία με χημικές ουσίες. Έτσι, οι καταναλωτές έχουν, εν γένει, επίγνωση του ότι τα οπωροκηπευτικά που δεν φέρουν τέτοια ετικέτα πιθανόν έχουν υποστεί χημική επεξεργασία. Επομένως οι καταναλωτές, βλέποντας την ειδική επισήμανση των οπωροκηπευτικών δεν θα καταλήξουν στο εσφαλμένο συμπέρασμα ότι τα οπωροκηπευτικά που δεν φέρουν τέτοια επισήμανση δεν έχουν υποστεί επεξεργασία με χημικές ουσίες.

Η Ισπανία υποστηρίζει, επίσης ότι η υποχρέωση επισήμανσεως, από τη στιγμή που καταλαμβάνει και τα εσπεριδοειδή που προορίζονται για εξαγωγή, προκαλεί ανταγωνιστικό μειονέκτημα για τα εσπεριδοειδή της Ένωσης, στις αγορές τρίτων χωρών στις οποίες δεν απαιτείται επισήμανση ανάλογη με αυτή που επιβάλλει η ευρωπαϊκή νομοθεσία. Στις αγορές αυτές τα εσπεριδοειδή της Ένωσης ανταγωνίζονται εσπεριδοειδή άλλων χωρών, οι οποίες δεν απαιτούν τέτοια επισήμανση. Ο καταναλωτής της οικείας χώρας εισαγωγής θα μπορούσε, κατά την Ισπανία, να έχει την εσφαλμένη εντύπωση ότι τα προϊόντα που προέρχονται από τρίτες χώρες δεν έχουν υποστεί επεξεργασία με χημικές ουσίες μετά τη συγκομιδή. Οι καταναλωτές θα μπορούσαν για τον λόγο αυτό, να προτιμούν τα τελευταία έναντι των προϊόντων της Ένωσης.

Το Γενικό Δικαστήριο αποφαινεται ότι το υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή που εγγυώνται οι πολιτικές της Ένωσης πρέπει να διασφαλίζεται για τους καταναλωτές που βρίσκονται στο εσωτερικό και στο εξωτερικό της Ένωσης. **Η επισήμανση για τυχόν επεξεργασία των εσπεριδοειδών μετά τη συγκομιδή είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί επαρκής προστασία των καταναλωτών. Δεν είναι, επομένως, αποδεκτή μια διάκριση μεταξύ των καταναλωτών που βρίσκονται εντός και εκτός της Ένωσης. Επιπλέον, αυτό το ενιαίο και υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών συμβάλλει στη διατήρηση και την ενίσχυση της θέσεως των προϊόντων της Ένωσης στις διεθνείς αγορές. Αποτελεί μέρος μιας εικόνας ποιότητας και αξιοπιστίας των εν λόγω προϊόντων.** Η εικόνα αυτή θα μπορούσε να πληγεί σε περίπτωση βλάβης της υγείας καταναλωτών εκτός της Ένωσης λόγω της απουσίας επισήμανσεως των εσπεριδοειδών της Ένωσης σχετικά με την επεξεργασία που έχουν υποστεί μετά τη συγκομιδή.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της απόφασεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησώς της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582